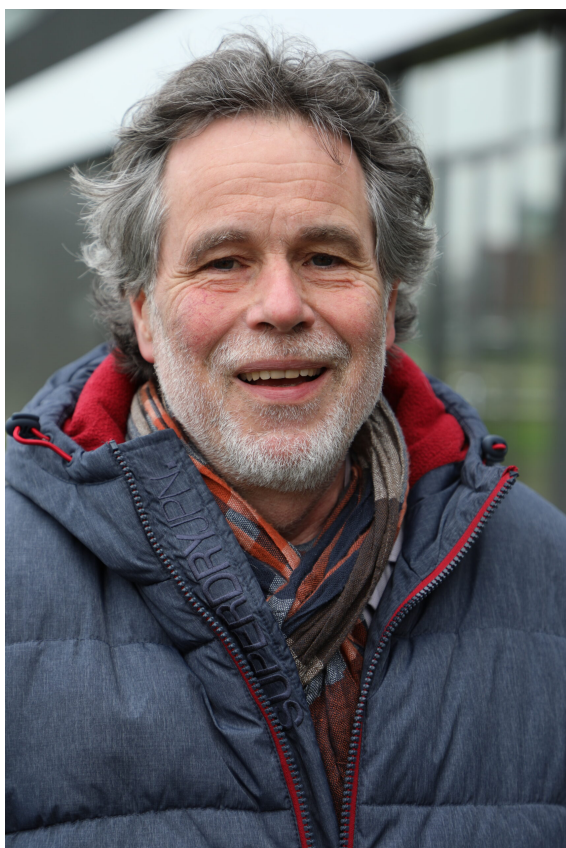

LOC-Bouwpool ondersteunt cliëntenraden bij ver- en nieuwbouwtrajecten

Geplaatst op 26 september 2022

“Hoe ga je bouwen voor mensen die dementiezorg in de thuissituatie krijgen?”

Om als cliëntenraad goed te kunnen adviseren over renovatie- of nieuwbouwprojecten kun je bij de LOC-Bouwpool aankloppen. De experts van de Bouwpool helpen cliëntenraden om tijdens het bouwtraject van begin tot eind maximale invloed uit te oefenen. Bouwpool-adviseur Huub Kamsma (69) vertelt over zijn werk. “Als cliëntenraad heb je een aparte status gebaseerd op wettelijke bevoegdheden.

Kun je jezelf kort voorstellen. Wat is je achtergrond?

“Ik heb 47 jaar in de zorg gewerkt. Op mijn zeventiende ben ik als leerling-verpleegkundige begonnen. Ik heb zowel in verpleeghuizen als in de psychiatrie gewerkt. De laatste twintig jaar als leidinggevende en locatiemanager in de ouderenzorg bij Zonnehuisgroep Noord in Groningen. Hoewel ik officieel met pensioen ben, spring ik vanwege de personeelstekorten nu als oproepkracht bij als verzorgende bij de Kwadrantgroep in Friesland. Het is mooi en bevrijdend nu weer aan de basis van de zorg te werken. Direct contact met mensen. Zo ben ik ook begonnen; de cirkel is rond.”

Hoe ben je actief geworden voor de LOC-Bouwpool?

“Na mijn pensionering werd ik voorzitter van de cliëntenraad van verpleeghuislocatie Berchhiem, onderdeel van de Kwadrantgroep. In die hoedanigheid maakte ik kennis met LOC. Tijdens mijn werk als locatiemanager heb ik twee grote bouwprojecten begeleid. Dat vond ik heel interessant. Het is zó belangrijk hoe mensen wonen en hoe de inspraak is geregeld. Bij een van die projecten wilde de architect

de psychogeriatrische afdeling op de bovenste etage plaatsen. Het is me uiteindelijk gelukt voor elkaar te krijgen dat mensen met dementie of alzheimer op de begane grond met buitenruimte konden wonen. Dat klopte ook met onze visie op deze woonvorm. Ik heb enorm veel geleerd van die projecten. En hoe belangrijk het is dat zorgaanbieder en cliëntenraad in goed overleg *samen* dingen voor elkaar kunnen krijgen. Omdat ik er nogal veel van afwist, vroeg LOC me tijdens een workshop over de Wmcz 2018 voor de Bouwpool. Die is heel divers qua samenstelling. Ik kijk echt als gebruiker naar bouwplannen.”

Wat is volgens jou het belang van de LOC-Bouwpool?

“Dat we echt iets kunnen betekenen voor cliëntenraden. Raden kunnen, mits aangesloten bij LOC, gratis gebruik maken van onze expertise, kennis en ervaring. Projecten duren in totaal vaak tussen de vijf of tien jaar. We begeleiden desgewenst van de eerste schets tot de ingebruikname van een zorglocatie. We staan cliëntenraden bij in het adviestraject. Als je de stappen van voorlopig ontwerp tot definitief ontwerp goed volgt en als cliëntenraad op de juiste momenten zeggenschap hebt, kun je veel invloed hebben. We hebben als Bouwpool al deze stappen beschreven in een lijstje met adviesmomenten bij verbouw of nieuwbouw. Vanzelfsprekend zijn cliëntenraden vrij om dat advies al dan niet over te nemen.”

Waar gaan de meeste vragen over die jij als Bouwpool-adviseur krijgt?

“Vaak gaat het over de schetsen van bouwtekeningen. Of de maten en de indeling voldoen aan de eisen. Of de indeling van badkamer en huiskamer kloppen. Over draaicirkels van rolstoelen, looproutes, breedte van de deuren of de huiskamer wel groot genoeg is, ook om spelletjes te doen en bezoek te ontvangen. Ook over de buitenruimte krijgen we veel vragen. Samen met de cliëntenraad lopen we het hele ontwerp door. Het is heel belangrijk dat een ontwerp overeenkomt met de zorgvisie van de zorgorganisatie. Mensen moeten er goed kunnen werken, wonen en zorg kunnen ontvangen.”

Kun je een voorbeeld geven van hoe je een cliëntenraad hebt geholpen?

“Een cliëntenraad belde de Vraagbaak toen het overleg met de directie compleet was vastgelopen. Beide partijen hadden geen vertrouwen meer in elkaar en stonden op voet van oorlog. Het ontwerp lag eigenlijk al vast. We hebben het overleg vlot kunnen trekken en uiteindelijk heeft de cliëntenraad toch advies kunnen uitbrengen. Ik had niet verwacht dat we het tij nog konden keren. Pas in een heel laat stadium trok de cliëntenraad bij de Bouwpool aan de bel. Dat gebeurt helaas vaak.”

In juli 2022 deed de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) [uitspraak](#) in een zaak van een cliëntenraad die bezwaar maakte omdat hij niet betrokken was bij de nieuwbouw en renovatie van gebouwen van de zorginstelling. De LCvV gaf aan dat de zorginstelling en cliëntenraad concrete afspraken hadden moeten maken in de medezeggenschapsregeling over het betrekken van de raad bij de totstandkoming van de (ver)bouwbesluiten. Wat vind je van deze uitspraak?

“Dat is precies waar het vaak misgaat. Alle fases en inspraakmomenten in een bouwproces moet je als cliëntenraad en zorginstelling vastleggen. Alleen dan kan de inspraak maximaal zijn. Regel dat dus in de medezeggenschapsregeling. Als je naar de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden moet, is het

eigenlijk te laat. In de Wmcz 2018 staat het adviesrecht op bouw en renovatie beschreven. Evenals het instemmingsrecht op de inrichting. Soms worden allerlei commissies in het leven geroepen, waar zowel personeel, cliëntenraad en naasten mogen meedenken. Maar als cliëntenraad heb je een veel verstrekkender positie en een aparte status gebaseerd op wettelijke bevoegdheden! Als Bouwpool wijzen we cliëntenraden op hun rechten.”

Lees meer over deze uitspraak in dit artikel: [Zorgvastgoed en de rol van de cliëntenraad](#)

Wat zijn volgens jou belangrijke ontwikkelingen waar cliëntenraden mee te maken krijgen?

“De trend dat ouderen langer zelfstandig thuis moeten wonen. In het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, dat het ministerie van VWS in juli 2022 lanceerde, ligt heel erg de nadruk op zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Maar hoe ga je bouwen voor mensen die dementiezorg in de thuissituatie krijgen? Ik vind dat we beschermd groepswonen en verpleeghuizen moeten blijven bieden voor mensen met zware dementie, agressie en gedragsproblemen. Juist voor mensen met een beschadigd brein is de woonomgeving heel belangrijk. Hoe is het gebouw, de inrichting, verlichting, vloeren, akoestiek, kleuren? We werken ook samen met het Breincollectief, een samenwerkingsverband van deskundigen die adviseren over wonen, zorg en welzijn voor mensen met een hersenbeschadiging.

Meer zorg thuis is weliswaar een goede ontwikkeling, maar er blijven mensen die beschermd moeten kunnen wonen. Cliëntenraden zullen steeds vaker moeten gaan adviseren over nieuwe vormen van wonen in de wijk. Over scheiden van wonen en zorg. In de LOC-Bouwpool staan deze nieuwe ontwikkelingen en hoe je daar als cliëntenraad mee omgaat hoog op de agenda.”

Krijg je hier veel vragen over van cliëntenraden?

“Nu valt dat nog wel mee. We krijgen wel meer vragen over klimaat en duurzaamheid. Was het voorheen belangrijk gebouwen warm te krijgen, nu is het de kunst warmte buiten te houden. Ook energieneutraal bouwen, aardwarmte, ventilatie zijn onderwerpen die spelen.”

Wat wil je cliëntenraden nog meegeven?

“Het belangrijkste is in een zo vroeg mogelijk stadium contact met de LOC-Bouwpool op te nemen. Dat kan gratis, voor leden, via de LOC-Vraagbaak. Als we al betrokken worden in de fase waarin het conceptprogramma van eisen wordt opgesteld, kun je nog echt invloed uitoefenen. Dus zodra er plannen zijn, trek aan de bel. Schakel ons in. Bouwprocessen worden vaak onderschat. Terwijl er zoveel komt kijken in het traject vanaf de eerste plannen tot de daadwerkelijke ingebruikname.”

Online cursus: De plek van de cliëntenraad bij nieuwbouw en renovatie

Op 22 november organiseert de LOC-Bouwpool een online cursus getiteld: 'De plek van de cliëntenraad bij nieuwbouw en renovatie'. Kijk [hier](#) voor meer informatie.

Meer weten?

De [LOC Bouwpool](#) ondersteunt cliëntenraden en heeft een document 'adviesmomenten bij verbouw/nieuwbouw' ontwikkeld dat helpt inzichtelijk te krijgen wanneer de cliëntenraad betrokken moet worden (op te vragen via de Vraagbaak). Tevens is er de handreiking '[Bouwstenen voor cliëntenraden](#)'.

Wil je als cliëntenraad gebruik maken van de expertise van de LOC-Bouwpool, neem dan graag contact op met vraagbaak@loc.nl of bel tijdens kantooruren 030 284320 voor meer informatie.

> Zie ook het interview met Bouwpool-adviseur en architect Mariëlle van Ooi:

[LOC-Bouw-pool ondersteunt cliënten-raden bij ver- en nieuw-bouwtrajec-ten](#)

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Nieuwbouw, verbouw en sluiting](#), [Dienstverlening aan cliëntenraden](#)

Trefwoorden: [tips](#), [week van de medezeggenschap](#), [zorg en zeggenschap](#)